

RÅDSDIREKTIV

av 15. desember 1969

om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om krystallglass(*)

(69/493/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP HAR -

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske økonomiske fellesskap, særlig artikkel 100,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Europaparlamentet⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité og

ut fra følgende betraktninger:

Bruken av særskilte betegnelser for krystallglassprodukter og de tilsvarende kravene til bestanddelene i slike produkter er underlagt ulike regler i visse medlemsstater. Disse ulikhetene hindrer handel med slike produkter og kan føre til konkurransevridning innen Fellesskapet.

Disse hindringene for det felles markeds opprettelse og virkemåte kan fjernes ved at alle medlemsstatene vedtar de samme kravene.

For betegnelser som er fastsatt for de ulike kategorier krystallglass og disse kategoriens kjennetegn, har de fellesskapsbestemmelser som skal vedtas, som formål på den ene side å verne kjøperen mot forfalskninger og på den annen side å verne produsenter som følger disse bestemmelser.

For å iverksette fellesskapsregler må det etableres ensartede metoder for å bestemme de kjemiske og fysiske egenskapene til krystallglassproduktene som bærer de betegnelsene dette direktiv fastsetter -

VEDTATT DETTE DIREKTIV:**Artikkel 1**

Dette direktiv får anvendelse på produkter som faller inn under posisjon 70.13 i den felles tolltariff.

Artikkel 2

Medlemsstatene skal treffe alle nødvendige tiltak for at sammensetning, produksjonsegenskaper og merking med hensyn til produktene nevnt i artikkel 1 samt reklame av enhver art for disse produktene er i samsvar med definisjoner og regler fastsatt i dette direktiv og dets vedlegg.

Artikkel 3

Medlemsstatene skal treffe alle nødvendige tiltak for at betegnelsene oppført i vedlegg I kolonne b ikke skal kunne brukes i handelen for å betegne andre produkter enn dem som har de egenskaper som er angitt i vedlegg I kolonne d-g.

Artikkel 4

1. Dersom et produkt som omfattes av dette direktiv, bærer en av betegnelsene gjengitt i vedlegg I kolonne b, kan det også bære identifikasjonssymbolet vist og definert i i dette direktivs vedlegg I kolonne h og i.

2. Dersom et varemerke, et forretningsnavn eller en annen påskrift inneholder enten som hovedledd eller som adjektiv eller rotord en av betegnelsene fastsatt i vedlegg I kolonne b og c eller kan føre til forveksling med disse, skal medlemsstatene treffe alle nødvendige tiltak for at det umiddelbart før merket eller forretningsnavnet eller påskriften med svært tydelig skrift er påført:

- a) betegnelsen på produktet, når produktet har de egenskaper som er angitt i vedlegg I kolonne d-g,
- b) opplysning om produktets materiale, når produktet ikke har de egenskaper som er angitt i vedlegg I kolonne d-g.

(*) Denne EF-rettsakten, kunngjort i EFT nr. L 326 av 29.12.1969, s. 36, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 95/97 av 9. desember 1997 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, prøving og sertifisering), se denne utgaven av EØS-tillegget til De Europeiske Fellesskaps Tidende.

(¹) EFT nr. C 108 av 19.10.1968, s. 35.

Artikkel 5

Betegnelse og identifikasjonssymbolene fastsatt i vedlegg I kan stå på samme etikett.

Artikkel 6

Samsvar mellom betegnelse og identifikasjonssymbolene på den ene side og egenskapene fastsatt i vedlegg I kolonne d-g på den annen side kan fastslås bare ved bruk av metodene definert i vedlegg II.

Artikkel 7

Dette direktivs bestemmelser får ikke anvendelse på produkter beregnet på eksport fra Fællesskapet.

Artikkel 8

Medlemsstatene skal treffe de tiltak som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv, innen 18 måneder etter at det er meddelt dem, og umiddelbart underrette Kommisjonen om dette. Når dette direktiv er meddelt medlemsstatene, skal de dessuten sørge for at Kommisjonen i god tid blir underrettet om alle ytterligere utkast til viktige lover og forskrifter som de akter å vedta på det område dette direktiv omhandler, slik at Kommisjonen kan komme med sine merknader.

Artikkel 9

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utfærdiget i Brussel, 15. desember 1969.

For Rådet

H. J. DE KOSTER

Formann

VEDLEGG I

LISTE OVER KRYSTALLGLASSKATEGORIER

Nr	Betegnelse på kategori	Forklarende noter	Egenskaper				Merking	
			Metall- oksider (%)	Tetthet	Brytning- stall	Over- flate hardhet	Sym- bolets form	Merk- nader
-a-	-b-	-c-	-d-	-e-	-f-	-g-	-h-	-i-
1	CRISTAL SUPERIEUR 30 % CRISTALLO SUPERIORE 30 % HOCHBLEIKRISTALL 30 % VOLLOODKRISTAL 30 %	Betegnelse kan benyttes fritt, uansett opprinnelses- land eller bestemmelsesland	PbO ≥ 30 %	$\geq 3,00$	x			Runde merker Farge: gull $\varnothing \geq 1$ cm
2	CRISTAL AU PLOMB 24 % CRISTALLO AL PIOMBO 24 % BLEIKRISTALL 24 % LOODKRISTALL 24 %	Tallet angir blyoksidinnholdet i prosent.	PbO ≥ 24 %	$\geq 2,90$	x			
3	CRISTALLIN VETRO SONORO SUPERIORE KRISTALLGLAS KRISTALLJNGLAS ⁽¹⁾ SONOORGLAS ⁽²⁾	Bare betegnelsen på språket eller språkene i det landet der varene markedsføres kan benyttes. Unntak: På det tyske markedet kan pressglass med 18 % PbO med en tetthet på minst 2,70 selges under betegnelsen «PRESSBLEIKRISTALL» eller «BLEIKRISTALL GEPRESST» (med samme bokstavtyper)	ZnO BaO PbO K ₂ O alene eller sammen ≥ 10 %	$\geq 2,45$	nD $\geq 1,520$			Kvad- ratiske merker. Farge: sølv side ≥ 1 cm
4	VERRE SONORE VETRO SONORO KRISTALLGLAS SONOORGLAS		BaO PbO K ₂ O alene eller sammen ≥ 10 %	$\geq 2,40$		Vickers - 550 ± 20		Merker i form av en likesidet trekant Farge: sølv side ≥ 1 cm

(x) nd $\geq 1,545$ som kjennetegn for en ytterligere, ikke-destruktiv bestemmelse av produktene (ved tidspunktet for import).⁽¹⁾ i Belgia.⁽²⁾ i Nederland.

VEDLEGG II

METODER FOR BESTEMMELSE AV KJEMISKE OG FYSISKE EGENSKAPER FOR
KRYSTALLGLASSKATEGORIENE

1. KJEMISKE ANALYSER

1.1. BaO og PbO

1.1.1. Bestemmelse av det samlede innholdet av BaO + PbO

Vei opp med en nøyaktighet på 0,0001 g ca. 0,5 g pulverisert glass som overføres til en platinaskål. Fukt med vann, og tilsett 10 ml 15 % svovelsyreløsning og 10 ml hydrogenfluorid. Varm opp i sandbad til det avgis hvit damp. La blandingen avkjøles, og skylld sidene på skålen med vann. Varm opp til det avgis hvit damp på nytt. La blandingen avkjøles, og tilsett forsiktig 10 ml vann, og overfør så til et 400 ml begerglass. Skylld skålen flere ganger med en løsning av 10 % svovelsyre, og tynn ut til 100 ml med samme løsning. Kok i 2-3 minutter. La stå over natten.

Filtrer gjennom en filterdigel med porøsitet 4, vask først med en 10 % svovelsyreløsning og deretter to eller tre ganger med etanol. Tørk i én time i tørkeskap ved 150 °C. Vei BaSO₄ + PbSO₄.

1.1.2. Bestemmelse av BaO

Vei opp med en nøyaktighet på 0,0001 g ca. 0,5 g pulverisert glass som overføres til en platinaskål. Fukt med vann, og tilsett 10 ml hydrogenfluorid og 5 ml perklorisyre. Varm opp i sandbad til det avgis hvit damp.

La blandingen avkjøles, og tilsett igjen 10 ml hydrogenfluorid. Varm opp til det avgis hvit damp på nytt. La blandingen avkjøles, og skylld sidene på skålen med destillert vann. Varm opp på nytt, og la blandingen dampe inn til den nesten er tørr. Begynn på nytt med 50 ml 10 % saltsyre, og varm forsiktig opp for å lette oppløsningen. Overfør til et 400 ml begerglass, og tynn ut til 200 ml med vann. Kok opp, og send en strøm av hydrogensulfid gjennom den varme løsningen. Stans gasstrømmen når bunnfallet av blyulfid har sunket ned til bunnen av begerglasset. Filtrer gjennom et finfilterpapir, og vask med kaldt vann mettet med hydrogensulfid.

Kok filtratene, og reduser dem om nødvendig til 300 ml ved fordamping. Ha 10 ml 10 % svovelsyreløsning i den kokende blandingen. Ta av varmen, og la blandingen stå i minst fire timer.

Filtrer gjennom et finfilterpapir, og vask med kaldt vann. Kalsiner bunnfallet ved 1050 °C og vei BaSO₄.

1.2. Bestemmelse av ZnO

Damp inn filtratene fra utskillingen av BaSO₄ slik at mengden reduseres til 200 ml. Nøytraliser med ammoniakk med tilstedeværelse av metylrød, og tilsett 20 ml N/10 svovelsyre. Juster pH-verdien til 2 (pH-meter) ved å tilsette enten N/10 svovelsyre eller N/10 natriumhydroksid, alt etter tilfellet, og fell ut bunnfallet av sinkulfid kaldt ved å sende en strøm av hydrogensulfid gjennom løsningen. La bunnfallet stå i fire timer, og samle det deretter på et finfilterpapir. Vask med kaldt vann mettet med hydrogensulfid. Løs bunnfallet opp på filteret ved å helle gjennom det 25 ml av en varm 10 % saltsyreløsning. Vask filteret med kokende vann til det er blitt en mengde på ca. 150 ml. Nøytraliser med ammoniakk under tilstedeværelse av lakmuspapir, tilsett deretter 1-2 g urotropin i fast form for å fiksere pH-verdien til ca. 5. Tilsett noen dråper av en nytillaget vandig løsning av 0,5 % xylenoloransje, og titrer med en N/10-løsning av Complexon III til fargen skifter fra lyserød til sitrongul.

1.3. Bestemmelse av K_2O

ved utfelling og veiging av kaliumtetrafenylborat.

Framgangsmåte: 2 g glass knuses og siktes og oppløses deretter i
2 ml konsentrert HNO_3
15 ml HCO_4
25 ml HF

i en platinaskål i vannbad og deretter i sandbad. Når det er avgitt tett damp av perklorisyre (damp inn til det er tørt), løses blandingen i 20 ml varmt vann og 2-3 ml konsentrert HCl.

Ha over i en 200 ml målekolbe, og fyll opp til merket med destillert vann.

Reagenser: 6 % løsning av natriumtetrafenylborat: Løs opp 1,5 g av reagensen i 250 ml destillert vann. Fjern den gjenværende lette uklarheten ved å tilsette 1 g aluminiumhydrat. Rist i 5 minutter og filtrer, og pass på å filtrere de første 20 ml på nytt gjennom filteret.

Vaskeløsning for bunnfallet: Gjør klar litt kaliumsalt gjennom utfelling i en løsning på ca. 0,1 g KCl til 50 ml HCl N/10, som løsningen av tetrafenylborat deretter helles i under omrøring inntil bunnfallet opphører. Filtrer gjennom sinter. Vask med destillert vann. Tørk i en eksikator ved romtemperatur. Ha deretter 20-30 mg av dette saltet i 250 ml destillert vann. Rør om av og til. Etter 30 minutter tilsettes 0,5-1 g aluminiumhydrat. Rør i noen minutter. Filtrer.

Framgangsmåte: Ta en delmengde som tilsvarer ca. 10 mg K_2O fra saltsyrevæsken. Tynn ut til ca. 100 ml. Hell sakte oppi reagensløsningen, ca. 10 ml per 5 mg med antatt K_2O , under forsiktig omrøring. La hvile høyst 15 minutter, og filtrer i sintret tarert filterdigel nr. 3 eller 4. Vask med vaskeløsning. Tørk i 30 minutter ved 120 °C. Omregningsfaktor 0,13143 for K_2O .

1.4 Analysetoleranse

± 0,1 i absolutt verdi for hver bestemmelse.

Dersom en analyse gir en verdi innenfor toleransen som er mindre enn de fastsatte grensene (30, 24 eller 10 %), må det tas et gjennomsnitt fra minst tre analyser. Dersom det gjennomsnittet er større enn eller lik henholdsvis 29,95, 23,95 eller 9,95, skal glasset godtas i kategoriene som tilsvarer henholdsvis 30, 24 og 10 %.

2. FYSISK BESTEMMELSE

2.1. Tetthet

Metode ved hjelp av en hydrostatisk vekt med en nøyaktighet på ± 0,01. En prøve på minst 20 g veies i luft og veies nedsenket i destillert vann ved 20 °C.

2.2. Brytningstall

Brytningstallet måles med refraktometer med en nøyaktighet på ± 0,001.

2.3. Mikrohardhet

Vickers' hardhet skal måles etter standard ASTM E 92-65 (revisjon 1965), men med en vekt på 50 g og et gjennomsnitt av 15 bestemmelser.